

in noctis scientia christi lumen appareat: diesq; noster nubē
habeat ptegentem ut his ducibus ad terrā sanctā peruenire
ualeamus. Quid enī eruditioē melius? qd suauins disciplina:
qd dulciss domino? Si aut̄ conuiuiū christus lectio christus
quies christus: cogitatio christus. Quæ enī potest esse uita
sine sciētia scripturarū: per quā etiā ipse christus agnoscit:
qui cibi quæ mella sunt dultiora q̄ dei scire prudentiā. Sapi-
ens quoq; nunq̄ solus est: habet secū omnes qui boni sunt &
fuerunt: & animū liberū qnocūq; uult transfert. Quod cor-
pore nō potest cogitatiōc cōpletebitur: & si hominū inopia
fuerit loquiē cum deo: nec unq̄ est minus solus q̄ cum solus
fuerit. Prima nāq; sapiētia est caruis se stulticia: sed stulticia
caruisse nō potest nisi qui intellexerit illā. Sed uera quidem
sapiētia est se nosse & ut sic loquar nuper factū in carne iu-
storum imperfecta perfectio est: parum tamē est scire quod
nescitis. Sed prndētis hominis est nosse mensurā suam: quā
qui ignorauerit quanto ampliora quæsierit: tanto magis ad
inferiora collabitur. Discamus igitur in terris quorū nobis
scientia perseueret in cœlis.

Cap.xvi.de uigiliis.

Dignum est fratres aptumq; prorsus satisq; cōueniens
de sanctis uigiliis nūc dicere & proferre sermonem:
quādo ipsa lugubratio exigitur a sollicitis. Nox ecce
est caligo corporibus nō solū homīes sed etiā cūctos in som-
no detinet animātes: ut reformatiuis iribus p̄ soporē possint
diuturnū sustinere labore uiuētes. Bonus deus qui ita p̄spex-
it ita constituit ut homo exiturus ad operationē suā usq; ad
uesperū haberet uiscariū tēpus in quo a duris laboribus &
multa fatigatione requiescere præstitit. Nouimus aut̄ mul-
tos hominū: ut aut̄ maioribus suis placeant: aut̄ sibi aliquid

peculiariter prosint noctis particulā ad aliquod opusculum
segregare: id pro luero dicere quod furati de sopore suo ope-
rari potuerint. A Salomone uero laudatur & scemina quæ
pensa & lanifictum ad lucernam uigilanter exercet. Addidit
etia q̄ ex hoc laus uiro eius in portis: & gloria magna nasca-
tur: quod si in carnalibus instrumētis id est uictui & uestiti
necessariis: qui uigilat nō repræhēditur: immo laudat & mi-
rari me fateor c̄sse aliquos qui sacras uigilias tam spirituali
opere fructuosas oratiōibus & hymnis lectionibusq; fœcū-
das aut superfluas æstimat: aut ociosas aut quod his deteri-
us est importunas & quidē si sunt homies a religione nostra
alieni qui ista sic sentiant: nō est mirum quomodo enī ppha-
nis religiosa placere possunt: quibus si placerēt nostri c̄sseret:
quia sumus utiq; christiani. Si uero nostri sunt quos uigilia-
rum salutifer actus offendit: ut nihil de his detersus suspicer
aut pigri sunt aut somniculosi: aut quod his est pximū: se-
nes uel infirmi: si pigri sunt erubescat: quia illis insonat puer-
bia Salomonis. Vade ad formicam o piger & æmulare uias
eius. Si somniculosi sunt expurgiscatur scripture p̄clamatē.
O piger quo usq; dormis: quādo autē de somno surges pau-
lulum quidē dormis: modicū sedes: pusillum aut̄ dormitas:
pusillum uero cōplete ris manibus pectus. Si senex es: quis te
compellit ut uigiles. Quāquam & non cōpulsus pro ætate
uigilas. Et si stare nō potes & tuam cogitas impossibilitatē
nō debes iuuenes & ualentes ad tuū reuocare torporē quos
ppter uarias téptationes iuuētutis seipso p̄pensiorib⁹ ma-
cerare decet uigliis. Nā athletæ suis incitatoribus fortiores
sunt: & tamē monet debilior: pugnat ille qui fortior est ma-
xime qa & sācti corruū si fuerint negligētes: & peccatores
pristinū recipiūt: si sordes fletibus lauerint: hoc ideo dico: ut

te nō terreat descendentes sed prouocet ascēdentes; nihil tam
facile q̄ oīosum & dormientē de alio & labore & uigiliis dis-
putare. Si uero infirmus es mēbris quod facere potes noli
reprehēdere; immo riga: & tu secundū p̄phetā lachrymis
stratū tuū & dic sic. Memor sui tuisuper stratū meum. In iū-
ge etiā uigilātibus ut te suis precibus iuuent: quo adiutus a
domino sup lectum doloris tui canere possis: & tu quādo q̄
merearis dicere. In matutinis meditabor in te quia fuisti ad-
iutor meus: alioquin stultū & satis extraneū est ut quia ipsi
currere nō ualemus: bene currētibus derogamus. Nam & si
nō possumus debemus cōgratulari potētibus. Sicut enī de
cōsensu malitiæ participaſ cum faciētibus poena: sic partici-
patio gloriæ sperāda est de cōsensione bonitatis: alios enim
effectus coronat: alios uolūtas pia lātificat: nec sane onero-
sum: aut difficile uideri debet: etiā delicatis corporibus in se-
ptimana duax id est sabbati atq̄ dominicæ portionē aliquā
de ministerio disputare. Ista enī quasi purificatio est dierum
quinq; uel noctiū quibus stupore carnali ingrauescimus ac
mūdanis actibus assolitamur. Nec erubescat aliquis i bono
studio sanctitatis cum nō erubescat improbi in perpetrādo
opere feeditatis. Merito ergo scriptura in puerbiis ingerit.
Est cōfusio: quæ ducit ad peccatū. In bono enim opere con-
fundi peccatū est: sicut in malo faciendo nō cōfundi pernici-
es est. Si sanctus es amā uigilias ut thesaurū tuum uigilādo
custodias & ipse in sanctitate serueris. Si peccator es: magis
cura ut uigilādo & orādo purgeris: dum tonso pectorē fre-
quentius clamēs. Ab occultis meis munda me: & ab alienis
parce seruo tuo. Gustandū enī uideſ: quia suauis est domin⁹
Sicut scriptū est. Qui ergo gustauit intelligit & sentit quā-
tum pondus pectoris uigilādo deponitur quātus mētis stu-

por excutitur quāta lux animā uigilātis & orantis illustrat:
quæ gratia: quæ uisitatio mēbra uniuersa laetificat: uigilādo
omnis timor excludi: fiducia nascitur: caro macerā: uicia
tabescūt: charitas robora: recedit stulticia: accedit prudētia
mens acuitur: error obtūditur: criminū caput diabolus gla-
dio spiritus uulnera: Quid hac utilitate magis necessariū:
quid istis lucris cōmodatiū: Quid hac dilectione suauius:
Quid hac felicitate beatius: T este etiā ppheta: qui in prin-
cipio psalmo: & suor: beatū uirum describēs summā beatitu-
dinem eius in hoc uersiculo collocauit. Si in lege dei medita-
bitur die ac nocte. Bona est quidā diurna meditatio: sed effi-
caciōr est nocturna: quia per diem necessitates obstrepunt:
occupationes distrahūt mentem sensum duplex cura disper-
git: nox autē secreta: nox quieta oportuna se præbet oranti-
bus: aptissima uigilātibus dum carminibus occupatiōibus
expeditū collectū sensum in totum hominē diuinis cōspecti
bus s̄istit. Curandū est etiā ne nimietate cibi uel potus uigila-
turi pectus oneret ne crudelitates eructantes: & crapulā nō
solū ipſi nobis: sed etiā gratiæ spiritus indigni iudicemur.
Ergo tanq̄ diuino functuri misterio: ante nos per abstinenti-
am parare debemus ut ingrauati expeditius uigilare possi-
mus. Cogitatio quoq; mala pella: ne male uigilantis oratio
fiat: sicut legitur in peccatū. Sunt enī & ex maligno uigiliæ
sicut in puerbiis legitur: ablatus est somnus ab oculis eorū.
Non enī dormiūt inquit nisi male fecerint absint: absint ab
hoc conuētu tales uigiliæ. Sit potius uigilātibus pect̄ clau-
sum diabolo: apertū christo ut quem labiis sonamus corde
teneamus. Tunc erunt acceptabiles nostræ uigiliæ: tūc per
noctatio salutaris: sed cōpetenti diligētia & deuotione since-
ra ministeriū nostrū diuinis obtutibus offeratur: